ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph. D. ve věci

žalobkyně: **Ing. J. F.**

proti
žalovanému: **Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj**
sídlem Na Jízdárně 3162/3, 709 00 Ostrava

o žalobě na přezkum rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 2025, č. j. 2870848/25/3200-80545-804157

takto:

I. Rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 17. 6. 2025, č. j. 2870848/25/3200-80545-804157, se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku ve výši 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým byly zamítnuty námitky žalobkyně proti exekučním příkazům ze dne 5. 3. 2025.

2. V žalobě namítla, že předmětné rozhodnutí napadá pro jeho nezákonnost, kterou spatřuje v tom, že exekuční příkazy na přikázání jiné peněžité pohledávky mají nižší jednací číslo, než je příloha ze dne 3. 3. 2025, což není správné a je fakticky nemožné; jedná se podle žalobkyně o manipulaci s podklady.

3. Další nezákonnost žalobkyně spatřuje v absenci vyrozumění o výši nedoplatku a neupozornění na následky spojené s jeho neuhrazením ve smyslu § 153 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „daňový řád“). Žalovaný tento postup odůvodnil v napadeném rozhodnutí tím, že vyrozumění by bylo zjevně neúčelné, když vůči žalobkyni jsou již od října 2023 neúspěšně vedena exekuční řízení. Podle žalobkyně tento postup žalovaného nemá oporu v daňovém řádu a navíc je v rozporu se skutečným stavem věci.

4. Má za to, že absence informace o možnosti zaplatit celou výši nedoplatků na jeden depozitní účet vede k porušení § 150 odst. 6 daňového řádu a dále, že vyhodnocení žalovaného, že jakékoli příchozí platby by byly použity na úhradu jiných nedoplatků s dřívějším datem splatnosti, je v rozporu s § 152 daňového řádu. Žalobkyně také namítla, že závěr o neúspěšně vedené exekuci je v rozporu s tím, že u exekuce vedené u žalobkyně od října 2023 byla žalobkyní v době od 29. 11. 2023 do konce února 2024 uhrazena částka 408 968 Kč a zbývá uhradit pouze příslušenství daně, o jehož odpuštění bylo žalobkyní požádáno v rámci milostivého léta. Částku 408 968 Kč navíc žalovaný použil v rozporu s daňovým řádem, když náprava byla zjednána až rozhodnutím o námitce ze dne 31. 1. 2025, č. j. 333781/25/3207/70461-807026.

5. Závěrem namítla žalobkyně nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

6. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. K námitce nesprávného označení číslem jednacím zdůraznil, že výkaz nedoplatků je souhrnný exekuční titul, který může sdružovat více exekučních titulů. V praxi finanční správy obvykle výkaz nedoplatků sestavuje zaměstnanec vyměřovacího oddělení či oddělení majetkových daní prostřednictvím systému ADIS a předává ho k realizaci vymáhacímu oddělení. Výkaz nedoplatků se sestavuje k určitému dni, mezi dnem vystavení a dnem zahájení exekučního řízení vetšinou existuje časová prodleva. Z tohoto důvodu a vzhledem k zákonným každodenně přirůstajícím úrokům z prodlení je vystavován další aktuální výkaz nedoplatků ve stejnou dobu jako exekuční příkaz zaměstnancem vymáhacího oddělení. Je proto možné automatickým generováním čísel jednacích v ADIS, že pořadové číslo jednací výkazu nedoplatků je vyšší než číslo jednací exekučního příkazu. To však nemá žádný vliv na zákonnost postupu žalovaného.

7. Pokud se týče postupu podle § 153 odst. 3 daňového řádu, žalovaný uvedl, že v daném případě vyhodnotil, že by zaslání vyrozumění o výši nedoplatků bylo zcela neúčelné s ohledem na předchozí exekuce u žalobkyně. Připomněl přitom výklad § 153 odst. 3 daňového řádu v metodické pomůcce Ministerstva financí, podle které existují výjimky z postupu podle § 153 odst. 3 daňového řádu mj. v situaci, kdy vyrozumění by bylo zjevně neúčelné (například, je-li ze spisu patrné, že jde o „notorického“ dlužníka, nebo dlužník nepřebírá doručované písemnosti, anebo je správci poplatku z úřední činnosti známo, že se na adrese bydliště nezdržuje).

Shodu s prvopisem potvrzuje

8. Pokud se týká poslední námitky, tuto žalobykně neuplatnila v řízení o námitkách, a žalovaný ji považuje za účelovou a z hlediska přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za nepřípadnou.

Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci rozhodl u ústního jednání dne 15. 4. 2026.

10. U tohoto jednání žalobkyně poukázala na to, že není nespolupracující osobou, pouze se bránila, přičemž následně i v důsledku rozhodnutí soudu byla exekuční řízení z roku 2023 a 2024 zčásti zastavena. Nyní projednávaným exekučním příkazům předcházelo rozhodnutí o námitce žalobkyně ze dne 31. 1. 2025, kterým bylo částečně vyhověno jejím námitkám nakládání s platbami z roku 2023 a 2024. Vlastně ihned v návaznosti na uvedené rozhodnutí byly vydány sporné exekuční příkazy, aniž by žalobkyně byla vyrozuměna o výši nedoplatků a o možné dobrovolné úhradě.

11. Žalovaný u ústního jednání setrval na dosavadní argumentaci.

12. Krajský soud u ústního jednání s ohledem na tvrzení žalobkyně doplnil dokazování rozhodnutím Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 31. 1. 2025, č. j. 333781/25/3207-70461-807026, z něhož zjistil, že tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o námitce žalobkyně proti sdělení správce daně ze dne 26. 6. 2024 a proti nakládání s platbami podle § 152 odst. 1 písm. c) daňového řádu, přičemž námitce v části napadající nesprávné použití úhrad daně z nemovitých věcí na osobním daňovém účtu, a to ze dne 29. 11. 2023, 21. 12. 2023, 17. 1. 2024, 12. 2. 2024 vždy v částce 34 081 Kč a ze dne 29. 2. 2024 v částce 272 644 Kč, vyhověl.

13. Krajský soud se zabýval na prvním místě námitkou absence vyrozumění žalobkyně před vydáním exekučních příkazů ve smyslu § 153 odst. 3 daňového řádu a dospěl k závěru, že tato námitka je důvodná.

14. Podle § 153 odst. 3 daňového řádu, správce daně může daňový subjekt vhodným způsobem vyrozumět o výši jeho nedoplatků a upozornit jej na následky spojené s jejich neuhrazením. Správce daně tak učiní vždy, jedná-li se o nedoplatek, který má být poprvé vymáhán; to neplatí, byl-li daňový subjekt o nedoplatku již dříve vyrozuměn, hrozí-li nebezpečí z prodlení nebo by vyrozumění bylo zjevně neúčelné.

15. Jak vyplývá z komentářové literatury, „*Vzhledem k použité formulaci v citovaném ustanovení „může vyrozumět“ lze usuzovat, že se jedná o fakultativní (nikoli obligatorní) nástroj, který správce daně může použít na základě svého uvážení. To ovšem neznamená, že vyrozumění či nevyrozumění bude zdrojem libovůle ze strany správce daně. Ten musí vycházet ze základních zásad správy daní - zejména zásady procesní rovnosti (§ 6 odst. 1), vstřícnosti (§ 6 odst. 4), spolupráce (§ 6 odst. 2) a legitimního očekávání (§ 8 odst. 2). Neměl by činit nedůvodných rozdílů mezi jednotlivými daňovými subjekty, což znamená, že v obdobných případech by měl postupovat stejně. Lze očekávat, že neformálního vyrozumění bude správce daně využívat v nejširší možné míře, což ostatně odpovídá i účelu daného instrumentu, kterým je zajištění informovanosti daňového subjektu a jakési „poslední varování“ před tím, než dojde k vymáhání dlužné částky*

(nedoplatku). Dlužníkovi by měla být dána možnost, aby v momentě, kdy se blíží okamžik zahájení vymáhání (zejména daňovou exekucí, soudem či soudním exekutorem), byl s tímto rizikem srozuměn, aby využil poslední možnosti uhradit nedoplatek dobrovolně, a předešel tak doprovodným exekučním nákladům (srov. § 182 až 184) a negativním dopadům exekuce. To je ostatně v zájmu obou stran a odpovídá to zásadě hospodárnosti a procesní ekonomie. Situace, kdy k vyrozumění nedojde, může být s přihlédnutím k povaze instrumentu a základním zásadám správy daní ospravedlněna pouze neodkladností situace (nutnost zahájit exekuční kroky co nejdříve), nesoučinností ze strany daňového subjektu (v případě, že je nekontaktní, reaguje neadekvátním způsobem apod.) nebo skutečností, že je z okolností případu zřejmé, že je daňový subjekt s danou situací srozuměn, a vyrozumění by bylo tedy nadbytečné (např. poté, co daňový subjekt požádal o potvrzení o stavu osobních daňových účtů, ze kterého je patrno, že má vymahatelné nedoplatky, apod.). Vyrozumění bude zřejmě nadbytečné i v případě, kdy se jedná o „notorického" dlužníka, jehož nedoplatky v průběhu času neustále přibývají. Nebude proto nutné jej upozorňovat zvlášť o každém navýšení." viz BAXA, J., DRÁB, O., KANIOVÁ, L., LAVICKÝ, P., SCHILLEROVÁ, A., ŠIMEK, K., ŽIŠKOVÁ, M. *Daňový řád. Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2026-4-24]. ASPI_ID KO280_2009CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

16. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že správce daně v případě žalobkyně vyhodnotil, že by zaslání vyrozumění o výši nedoplatku bylo zcela neúčelné, když vůči žalobkyni jsou již od října 2023 neúspěšně vedena exekuční řízení, tedy předchozí daňové exekuce nevedly k úhradě daňových nedoplatků.

17. S uvedenými závěry však krajský soud nesouhlasí. Jak vyplývá ze shora uvedené komentářové literatury, s jejímiž závěry se krajský soud ztotožňuje, je sice vyrozumění o výši nedoplatku fakultativním úkonem správce daně, to však neznamená, že je pouze na vůli správce daně, zda tento zákonem předvídaný nástroj využije či nikoli. Ve svých postupech je totiž správce daně vázán základními zásadami zakotvenými v § 5 a násl. daňového řádu. V projednávané věci jde zejména o zásadu uvedenou v § 5 odst. 3 daňového řádu, podle kterého správce daně šetří práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů a třetích osob v souladu s právními předpisy a používá při vyžadování plnění jejich povinností jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní a dále o zásadu spolupráce, zásadu poučovací a zásadu vstřícnosti dle § 6 odst. 2, 3 a 4 daňového řádu.

18. Jinými slovy, postup předvídaný § 153 odst. 3 daňového řádu spočívající ve vyrozumění daňového subjektu o výši nedoplatku je na místě v zásadě vždy, ledaže dojde k naplnění zákonných podmínek, za kterých takový postup není třeba. Na prvním místě takto správce daně nemusí postupovat, jestliže se jedná o nedoplatek, který nemá být vymáhán poprvé.

19. Dále daňový řád předpokládá, že tento postup nemusí být správcem daně použit, byl-li daňový subjekt o nedoplatku již dříve vyrozuměn, hrozí-li nebezpečí z prodlení nebo by vyrozumění bylo zjevně neúčelné.

20. Žalovaný dospěl k závěru, že by vyrozumění žalobkyně bylo zjevně neúčelné. Podle krajského soudu však u žalobkyně tato zákonná výjimka naplněna nebyla.

21. Je zřejmé, že žalobkyně rozhodně není daňovým subjektem, který by byl pro správce daně nekontaktní či dokonce nespolupracující. Již z daňového spisu vyplývá, že mezi správcem daně a žalobkyní probíhá poměrně čilá komunikace, vyplývající především z nesouhlasu

s některými postupy správce daně. O tom nadto svědčí také více řízení (ať už ukončená či probíhající) u podepsaného soudu, ve kterých žalobkyně brání svá tvrzená dotčení na svých veřejných subjektivních právech postupy daňové správy.

22. Žalobkyně podle přesvědčení soudu není ani „notorickým dlužníkem“, tedy daňovým subjektem, u kterého v průběhu času pouze přibývají daňové nedoplatky.

23. Naopak, v projednávané věci je zřejmé, že žalobkyně od doby počátku exekučního řízení v říjnu 2023 uhradila několika *dobrovolnými* platbami na dani z nemovitých věcí částku 408 968 Kč, což ostatně není mezi účastníky sporné, přičemž správce daně vyhověl žalobkyni v námitkách týkajících se nakládání s uvedenými úhradami žalobkyně.

24. Ostatně právě v případě žalobkyně je podle krajského soudu na místě vždy před daňovou exekucí přistoupit k vyrozumění o výši nedoplatku a také o následcích jejich neuhrazení, neboť tímto lze předejít v rámci hospodárnosti řízení nesrovnalostem či nedorozumění mezi správcem daně a žalobkyní, což může nepochybně přispět k efektivnější správě daní.

25. Lze tedy uzavřít, že žalovaný postupoval nesprávně, jestliže před vydáním exekučních příkazů nevyrozuměl žalobkyni o výši nedoplatků ve smyslu § 153 odst. 3 daňového řádu. Jestliže žalovaný takový postup v napadeném rozhodnutí aproboval, je nutno jeho rozhodnutí považovat za nezákonné.

26. S ohledem na uvedené závěry se krajský soud pro nadbytečnost nezabýval ostatními vznesenými žalobními námitkami, neboť by jejich posouzení nemělo vliv na rozhodnutí ve věci.

Závěr a náklady řízení

27. Krajský soud s ohledem na shora uvedené napadené rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost podle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, ve kterém tento bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s.

28. O náhradě nákladů řízení mezi žalobkyní a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně byla v řízení procesně úspěšná a vzniklo jí tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč.

29. Soud proto uložil žalovanému zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení uvedenou částku. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Ostrava 15. dubna 2026

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje